

Stichting Sophiedela

Aan de leden van de
Vaste 2^e kamercommissie Binnenlandse
Zaken

Ter attentie van de Voorzitter

s'Gravenhage, 22 september 1998

Betreft: petitie "Sporen van Slavernij"

Geachte leden,

In dank heeft het bestuur van de Afro Europese Vrouwenbeweging "Sophiedela", de uitnodiging aanvaard om de petitie "Sporen van Slavernij", persoonlijk aan uw voorzitter te overhandigen.

Het is ons bekend voorzitter, dat Nederland vrijheid en tolerantie hoog in het vaandel heeft. Uiteraard is bekend de strijd die Nederland 80 jaar lang, met name in de 16^e en 17^e eeuw heeft gevoerd tegen de Spanjaarden om onafhankelijkheid te verwerven. Maar ook de strijd die Nederland heeft gevoerd tijdens de tweede wereld oorlog is ons niet onbekend, het is ons nog vers in het geheugen. Voor het behoud van de vrijheid zijn heel veel offers gebracht. Ook wij Surinamers doen volop en met diepe respect en medeleven mee, tijdens de dodenherdenking op 4 mei en de viering van de bevrijdingsdag op 5 mei. Het heeft bovendien altijd gepast in het beleid van de Nederlandse overheid om oorlogsslachtoffers, waar ook ter wereld, op de een of andere manier te ondersteunen. De aandacht die slachtoffers van de oorlog in het voormalig Nederlands Indie, de slachtoffers van de tweede wereldoorlog, het Joodse volk en anderen krijgen of hebben gekregen (bijvoorbeeld in de vorm van opvangcentra, de jaarlijkse herdenkingen, gedenktekens en begeleiding van de psychische gevolgen) vinden wij zeer gerechtvaardigd. Niet alleen bij de Afrikaanse Surinamers is dat goede werk bekend maar ook wereldwijd. Als de Afrikaanse Surinamers, maar ook de inheemse Surinamers elk jaar opnieuw, vooral in de periode rond 1 juli, de datum dat de slavernij in Suriname werd afgeschaft, generatie op generatie, 1998 is het 135 jaren lang, constateren dat zij nog steeds zitten met een onverwerkt verleden en identiteitsproblemen (bijvoorbeeld het niet terug kunnen vinden van hun verleden en het niet terug kunnen vinden van een teken van herkenning en erkenning) dan ligt het voor de hand dat zij ooit voor steun zullen aankloppen daar waar zij weten dat voor dat soort zaken traditioneel alle aandacht is. Bij de Nederlandse volksvertegenwoordiging. In dit licht moet u dan ook de aanbieding van de petitie zien. Afrikaanse maar ook de inheemse Surinamers willen erkenning, willen aandacht ook al is het 135 jaar geleden, juist omdat er na 135 jaar geleden nog niets is gebeurd.

De roep om erkenning, om aandacht en het vastleggen van hun geschiedenis is de achterliggende gedachte bij het optreden van vooral Afrikaans Surinaamse jongeren, de toekomstige dragers van de emancipatie van de Afrikaanse Surinamers. Let wel in toenemende mate vindt er ook identificatie plaats met politieke bewegingen in de Verenigde Staten van Amerika en Engeland waar jaarlijks Afrikaanse Surinamers naar toe trekken om met anderen hun, de geschiedenis van Afrikanen in de onderhavige landen te herdenken. Ook vinden de laatste jaren vele reizen plaats richting West Afrikaanse gebieden om daar aan voorouder-verering te doen een manier om te reinigen. En dat is goed. Wij weten dat er in Nederland in dit verband nog op specifieke bedachtzame en nuchtere wijze tegen de geschiedenis en actualiteit wordt aangekeken. Aan de andere kant constateren wij een steeds groter wordende draagvlak in de Nederlandse samenleving om het oprichten van een gedenkteken en andere vormen van erkenning. Ook bij politieke ambtsdragers en tweede kamer politici (onder andere Pronk en Melkert respectievelijk. mw. Tara Oederaysingh Varma). Dit op zich is een stap in de goede richting, een steun in de rug. Het feit dat wij hier staan, het feit dat wij zijn uitgenodigd om u de petitie te overhandigen vinden wij een stap in de goede richting. Via deze weg willen wij dan ook onze bijzondere waardering uitspreken en hopelijk namens de Surinaamse gemeenschap in Nederland en in Suriname en alle organisaties die zich tot nu toe hebben ingezet voor het onderwerp waarvoor wij nu hier bijeen. Ook onze overleden personen in dit verband wil ik noemen wijlen Anton de Kom, de gelukkig nog in leven zijnde Roy Groenberg van de Stichting Eer en Herstel , Roy Ristie van het comite 30 juni-1 juli, maar vrouwen als Marlene Ceder, Celestine Raalte, Margo Morrison en vele anderen.

De Afro Europese Vrouwenbeweging Sophiedela is een beweging met een groot achterban bestaande uit Afrikaanse vrouwen en vrouwen in de diaspora, onder andere vrouwen uit de voormalige Nederlandse kolonien Suriname, de Antillen en Aruba. Namens al deze vrouwen bieden wij u de petitie aan en hopen op een vruchtbare besluitvorming.

"De meest succesvolle mensen in het leven zijn zij die de ander het gevoel weten te geven dat die bestaat".

Wachtend op nadere berichten uwerzijds verblijven wij,
Hoogachtend,

Mede namens het bestuur,
Drs. Barryl A. Biekman, voorzitter
Marjorie Dors, bestuurslid jeugdbeleid.

Petitie "Sporen van slavernij"

*De Afro Europese Vrouwenbeweging "Sophiedela" hierna te noemen
Sophiedela;*

*Ter gelegenheid van de herdenking van 135 jaar afschaffing van de slavernij
in de kolonie Suriname en 50 jaar universele verklaring van de rechten van
de mens;*

---

*In overeenstemming met de tijdgeest, waarbij elders in de wereld, in het
belang van goede onderlinge samenwerking tussen volkeren, politieke en
historische barrières worden weggenomen, dient er een herziening van
standpunten te komen:*

Overwegende:

- 1. dat in de periode 1650 tot 1863 de Europeanen, na breken van het verzet van de Inheemse bevolking bezit hebben genomen van Suriname;*
- 2. dat gedurende voornoemde periode de Europeanen in Guyana, tegen de waardigheid van de mensheid, slavernij hebben bedreven;*
- 3. dat het vaststaat dat in de periode 1650 tot 1863 Nederland slavernij in Suriname heeft bedreven;*
- 4. dat Suriname tot 1975 een kolonie was van Nederland;*
- 5. dat de periode 1650 tot 1975 daarom betiteld wordt als de koloniale periode;*
- 6. dat voor het verrichten van dwangarbeid op de plantages, Nederland vanuit het Afrikaanse continent West Afrikanen als koopwaar naar Suriname transporteerde;*

7. *dat het transport van de West Afrikanen enerzijds onvrijwillig en anderzijds op inhumane wijze plaatsvond;*
8. *dat hierdoor gezinnen - lees ook familie's - op wrede wijze van elkaar werden gescheiden zodat van leven in gezinsverband geen sprake meer kon zijn;*
9. *dat essentiële waarden en tradities hen weloverwogen en opzettelijk werden ontnomen;*
10. *dat de slaven onder Nederlands bewind een mensonterend bestaan hebben gekend;*
11. *dat in ieder geval bekend is dat mannen, vrouwen en kinderen letterlijk aan de haak werden geslagen tot de dood erop volgde, met kettingen als beesten werden vastgeketend, psychische vernederingen moesten ondergaan en levend werden verbrand;*
12. *dat ook bekend is dat, in de periode 1700 tot 1780, Nederland ten opzichte van het Caraïbisch gebied en de rest van Amerika, in Suriname de wreedste en hardste slavernij bedreef;*
13. *dat de periode 1700 tot 1780 daarom gekenschetst wordt als de hardste en wreedste periode uit de slavernij geschiedenis van Suriname;*
14. *dat ook de rechterlijke macht in deze periode eenzijdig recht sprak ten gunste van de koloniale status quo en slechts de wreedste straffen tegen de slaven toepaste;*
15. *dat bijvoorbeeld het Hof van Politie en Criminele Justitie de slaaf Kwakoe, die zich tegen een blanke officier had verzet, veroordeeld werd "om aan een paal gestrengelijk te worden gegeseld en gebrandmerkt, waarna vervolgens zijn voet werd afgehakt";*

16. *dat ook veelvuldig de straf voorkwam waarbij een haak door het vel of onder de ribben van de slaven werden geslagen en alsof de vreselijke pijnen nog niet genoeg waren ook nog gloeiende tangen in de vlezige delen van de slaven werden geklemd;*
  17. *dat het daarom is dat veel slaven aan hun mensonwaardig bestaan een einde wensten te maken, door te vluchten in de bossen om van daaruit wraak te nemen en aanvallen uit te voeren op de plantages;*
-
18. *dat wraak en aanvallen op de plantages dusdanige vormen aannamen dat Nederlandse slavendrijvers vreesden dat de zogenoemde Marrons (gevluchte slaven), slaven en inheemsen bezit zouden krijgen van het land;*

Constaterende:

19. *dat Nederlandse deskundigen uit de 20e eeuw de wreedste en hardste slavernij door middel van vergelijkende studies met Engelse en Franse koloniën in de regio ontkennen en of op oneigenlijke gronden relativiseren;*
20. *dat het echter de periode (1700 - 1780) is met de grootste groei van vluchtelingen, de meeste expeditietochten van de slavendrijvers naar de bossen om de gevluchte slaven in hun woonplaatsen op te zoeken met de bedoeling hen te verslaan en hun aanvallen en wraak en plunderingen te doen stoppen;*

Overwegende:

21. *dat het zeer waarschijnlijk is dat de slavernij ernstige en misschien wel onherstelbare schade heeft toegebracht aan de geestesgesteldheid van de (Surinaamse) Afrikanen in Suriname en Nederland;*

22. *dat dit zijn weerslag thans heeft onder meer in de " identiteitscrises " waarmee een groot deel van de (Surinaamse) Afrikanen in Suriname en in Nederland kampen;*

Constaterende:

23. *dat het probleem van de identiteitscrises zich het duidelijkst manifesteert onder de Afrikaans Surinaams Nederlandse jeugd doordat de geschiedenis zoals deze op de onderwijsinstituten wordt onderwezen, op gespannen voet staat met hetgeen de Afrikaans Surinaams Nederlandse jeugd van hun ouders te horen krijgen over de slavernij;*
24. *dat bijvoorbeeld de onderwijsinstituten bij het onderrichten van de jeugd over de Vaderlandse Geschiedenis het accent leggen bij de zee activiteiten en bestuursdaden van de gezagsvertegenwoordigers van Nederland in Suriname en nalaten de funeste kant van de slavernij te belichten;*
25. *dat het in gang gezette proces om te komen tot onderzoek naar de eigen geschiedenis en de daaruit voortvloeiende geestelijke bevrijding en reiniging voor Afrikaanse Surinamers onomkeerbaar is;*

Is van mening dat:

26. *de periode 1650 tot 1863 niet in de "doofpot" moet worden gestopt maar als een wezenlijk onderdeel van de Surinaamse en Nederlandse geschiedenis gezien moet worden;*
27. *de identiteitscrises waarmee een groot deel van de afstammelingen van de West Afrikaanse slaven in Nederland en Suriname kampen adequaat dient te worden opgepakt;*

28. *hierin ook een belangrijke taak voor de afstammelingen zelf en Sophiedela is weggelegd;*
29. *het Surinaams/Nederlands intelligentia en maatschappelijk kader in het proces van onderzoek en geestelijke bevrijding en reiniging adequaat ondersteund dient te worden;*
30. *de Nederlandse Regering de taak heeft een bijdrage te leveren aan het verhelpen van de "identiteitscrisis";*
31. *een gebaar van erkenning in een jaar waarin 50 jaar universele verklaring van de rechten van de mens en 135 jaar afschaffing van de slavernij in de kolonie Suriname wordt gevierd, op z'n minst op z'n plaats is;*
32. *de Afrikaans Surinaams Nederlandse jeugd en alle overige Nederlandse jongeren fundamenteel recht hebben op een onvervalste geschiedenis van de daden en psychische vernederingen die tijdens de slavernij hebben plaatsgevonden;*
33. *ten behoeve van het herinterpreteren en herschrijven van de Nederlandse Geschiedenis, in ieder geval over de periode 1650 - 1863, vanuit een ander etnisch cultureel perspectief, het Instituut voor Oorlogsdocumentatie een bijdrage zou kunnen leveren;*
34. *onder meer het verzoek van het Surinaams Comité 30 juni - 1 juli en het Comité Eer en Herstel om op het Surinameplein te Amsterdam of wat Sophiedela betreft in een na onderzoek daarvoor in aanmerking komende andere stad (bijvoorbeeld Zeeland, vanwege de rol van de Zeeuwen bij de kolonisatie van Suriname), ruimte te reserveren voor het oprichten van een "gedenkteken" ter herdenking van de slachtoffers van de slavernij op z'n minst dient te worden gehonoreerd;*

Gelet op artikel 5 van de Grondwet:

Verzoekt Sophiedela het Nederlandse Kabinet:

35. *Op z'n minst aan de Surinaamse Afrikanen in Suriname en in Nederland voor de daden tegen alle menselijke waardigheid en psychische vernedering die tijdens de slavernij in Suriname tegen de mensheid zijn begaan een gebaar te maken, bijvoorbeeld in de vorm van excuses voor datgene wat onder de toenmalige Nederlandse koloniale regeringen heeft plaatsgevonden;*
36. *Middelen beschikbaar te stellen voor onderzoek en herinterpretatie respectievelijk herschrijven van de Nederlandse Geschiedenis vanuit een ander etnisch cultureel perspectief voorzover het betreft de leemten over de slavernij;*
37. *Ter realisering van de herinterpretatie en herschrijven van de Nederlandse Geschiedenis te onderzoeken welke rol het Instituut voor Oorlogsdocumentatie hierin kan vervullen;*
38. *Het verzoek van het Surinaams Comité 30 juni - 1 juli en het Comité Eer en Herstel om op het Surinameplein te Amsterdam of wat Sophiedela betreft op in een na onderzoek daarvoor in aanmerking komende andere stad, ruimte te reserveren voor het oprichten van een "gedenkteken" op z'n minst te doen honoreren;*
39. *Deze petitie voor te leggen aan De Staten- Generaal van Nederland.*
40. *Sophiedela te informeren omtrent de besluitvorming*

*Het bestuur van de
Afro Europese Vrouwenbeweging Sophiedela
voor deze, de voorzitter*

Mw. drs. Barryl A. Biekman